

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelma, kandidaattiopinnot

Tutkintovaatimukset 2010 – 2015

Perustehtävä

Koulutuksen perustehtävänä on tuottaa valo- ja äänisuunnittelijoita taide- ja kulttuurikentälle. Teatteri-, tanssi-, ooppera-, musiikki-, sirkus-, media- ja muut esittävän taiteen ja kulttuurin alat tarvitsevat tulevaisuudessa yhä enemmän ilmaisu- ja yhteistyökykyisiä valo- ja äänisuunnittelijoita. Koulutus avaa opiskelijan valo- tai ääniesteettistä ajattelua, tarjoaa välineitä toteutukseen, analyysiin ja argumentointiin sekä tukee opiskelijan kasvua ympäristönsä kanssa vuorovaikutussuhteessa toimivana suunnittelijana. Koulutus tarjoaa käyttökelpoista ammattitaitoa myös museo- ja näyttelytoimintaan sekä tapahtumatuotantoihin.

Kompetenssit ja tavoitteet

Tavoitteena on kouluttaa monipuolisesti suuntautuneita teatteritaiteen kandidaatteja valo- ja äänisuunnittelun alalta. Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelmasta valmistunut kandidaatti tuntee oman alansa traditiota, nykikäytäntöjä ja käsitteistöä, hallitsee oman alansa ilmaisukeinoja ja välineitä, tuntee taiteellista suunnitteluprosessia ja osaa toimia moniammatillisessa taiteellisessa suunnitteluryhmässä aktiivisena jäsenenä. Koulutus vahvistaa opiskelijan kykyä tuottaa taiteellista sisältöä ja halua tehdä käytännöllistä työtä.

Koulutus kehittää opiskelijan viestintä-, dokumentaatio- ja tiedonhankintataitoja, valmiuksia arvioida omaa ja toisten työtä sekä antaa ja ottaa vastaan palautetta. Koulutus auttaa opiskelijaa kehittämään omaa työtään, oppimaan työn organisointi- ja työryhmänjohtamistaitoja sekä toimimaan eettisesti omassa työympäristössään. Valmistuneella valo- tai äänisuunnittelijalla on valmius omaksua uutta tekniikkaa ja uudenlaisia toimintatapoja kriittisyyttä unohtamatta. Valo- tai äänisuunnittelija voi työskennellä kiinnitettynä teatteriin, freelancerina, yrityksissä, vapaisissa ryhmissä tai itsenäisenä suunnittelijana ilmaisumuodosta riippumatta.

Teatteritaiteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelma on kaksiportainen. Koulutusohjelmassa suoritettava alempi korkeakoulututkinto on teatteritaiteen kandidaatin tutkinto ja ylempi on teatteritaiteen maisterin tutkinto. Lähtökohtana on, että koulutusohjelmaan hyväksytyllä on oikeus ja tavoite suorittaa maisterin tutkinto. Kandidaatin tutkinto on kuitenkin oltava suoritettuna ennen maisteriopintojen aloittamista.

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman kandidaattiopinnot antavat perusvalmiudet esittävän taiteen valo- tai äänisuunnitteluun. Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto on 180 opintopisteen laajuinen ja se on mahdollista suorittaa kolmessa vuodessa. Tutkinto koostuu 23 opintopisteen laajuisista teoriaopinnoista, 40 opintopisteen laajuisista perusopinnoista ja valosuunnittelun suuntautumisvaihtoehdossa 82 opintopisteen ja äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehdossa 83 laajuisista aineopinnoista, valosuunnittelun suuntautumisvaihtoehdossa 18 opintopisteen ja äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehdossa 17 opintopisteen laajuisista vapaavalintaisista opinnoista sekä 17 opintopisteen laajuisista yleisopinnoista, joihin liittyvät Teatterikorkeakoulun muiden koulutusohjelmien kanssa yhteiset kieli- ja viestintäopinnot sekä opiskelu- ja ammattitieto -kokonaisuus. Kandidaatin opinnäyte on portfolio, joka on 6 opintopisteen laajuinen. Opinnäyteportfolion tarkastaa suuntautumisvaihtoehdon professori.

Koulutusohjelman maisteriopinnoissa keskeistä on oman taiteellisen näkemyksen löytäminen. Maisteriopinnot antavat valmiudet oman taiteellisuuden analysointiin, valo- tai äänisuunnitteluun kansainvälisissä tuotannoissa

sekä jatko-opintoihin. Teatteritaiteen maisterin tutkinto on 120 opintopisteen laajuinen, se on mahdollista suorittaa kahdessa vuodessa. Maisterin tutkinto koostuu 120 opintopisteen laajuisista syventävistä opinnoista, joista oppinnäyte on 30 opintopistettä. Syventävistä opinnoista pakolliset opinnot ovat 66 opintopistettä (suoraan maisteriopintoihin tuleville opiskelijoille 68 opintopistettä), vaihtoehtoiset opintojaksot 20 opintopistettä ja itsenäisesti suoritettavat opinnot 34 opintopistettä (suoraan maisteriopintoihin tuleville opiskelijoille 32 opintopistettä).

Valo- ja äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehdot

Kandidaattiopintojen ensimmäisenä opintovuonna valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opiskelija perehtyy sekä valo- että äänisuunnitteluun. Toisena opintovuonna opiskelijat suuntautuvat valosuunnittelun tai äänisuunnittelun opintoihin.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opiskelija laatii ensimmäisenä opintovuonna henkilökohtaisen kandidaattiopintoja koskevan opintosuunnitelman. Kolmannen opintovuoden lopulla tai viimeistään maisteriopintojen alussa opiskelija laatii vastaavan suunnitelman koskien maisteriopintoja. Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) tarkoittaa suunnitelmaa siitä, mitä opintojaksoja ja taiteellisia töitä opiskelija sisällyttää tutkintoonsa ja missä aikataulussa hän opintonsa suorittaa. Henkilökohtaisen opintosuunnitelman hyväksyy kandidaattiopiskelijoilla suuntautumisvaihtoehdon lehtori ja maisteriopiskelijoilla suuntautumisvaihtoehdon professori, ja se tarkistetaan vuosittain opiskelijan henkilökohtaisen ohjauksen tapaamisissa. Teatterikorkeakoulun tutkintosäännön mukaan opiskelija, jolla ei ole hyväksytyä henkilökohtaista opintosuunnitelmaa, ei voi osallistua opetukseen eikä häneltä vastaanoteta opintosuorituksia.

Opintojen sisältö

Ensimmäisenä opintovuonna opiskelija tutustuu esittävien taiteiden eri osa-alueisiin, tarinan kertomisen perusteisiin, tilan ja ajan hahmottamiseen, valon ja äänen ominaisuuksiin sekä käyttöön esittävässä taiteissa. Perusolettamus on, että opintonsa aloittavalla teatteritaiteen ylioppilaalla ei välttämättä ole ammatillista kokemusta tai koulutusta.

Toisena opintovuonna keskeistä on teatteriesityksen valmistamisprosessin oppiminen ja ennen kaikkea taiteellisen työryhmän jäsenenä toimiminen. Opiskelija kehittää ryhmätyötaitojaan ja oppii käyttämään erilaisia valo- ja äänisuunnittelijan apuvälineitä omien ideoidensa ja näkemystensä välittämiseksi muulle taiteelliselle työryhmälle.

Kolmannen vuoden pääsisältönä ovat kandidaatin tutkinnon oppinnäyte, portfolio ja produktio, jossa toteutetaan kokonainen teos yhteistyössä muiden Teatterikorkeakoulun laitosten kanssa.

Maisteriopinnoissa neljäntenä ja viidentenä opintovuonna opiskelijalla on laajemmin kuin kandidaattiopinnoissa mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin, kokeiluihin ja erikoistumiseen. Maisterin tutkinnon syventävät opinnot sisältävät 20 opintopisteen verran vaihtoehtoisia opintojaksoja ja 34 opintopisteen verran muita itsenäisesti suoritettavia opintoja kuten assisteraus, harjoittelut ja taiteelliset työt, jotka valitaan yksilöllisesti. Maisteriopintojen tavoitteena on tukea opiskelijaa löytämään oma taiteellinen identiteettinsä.

Opintojen rakenne

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opetus järjestetään pääosin periodeina. Torstaipäivät on varattu mm. teoriaopintoja, laitostapaamisia ja Teatterikorkeakoulun laitosten yhteistä opetusta varten.

Opintojen keskeinen väline on oppimispäiväkirja, jota opiskelija pitää kaikista opintojaksoista, produktioista ja muusta opintoihin liittyvästä työskentelystä. Suoritusmerkinnän saa vasta, kun oppimispäiväkirja on tarkastettu.

Kandidaattiopinnoissa, kolmena ensimmäisenä opintovuonna opiskellaan valmiin aikataulun mukaisesti. Maisteriopintojen neljännen ja viidennen opintovuoden opinnot etenevät opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja aikataulun mukaan. Lukuvuosi on jaettu neljään periodiin.

Opintoihin kuuluu paljon yhteisiä jaksoja Teatterikorkeakoulun koreografi-, dramaturgi- ja ohjaajaopiskelijoiden sekä Taideteollisen korkeakoulun lavastustaiteen opiskelijoiden kanssa. Opetettava taiteenala on voimakkaasti kansainvälinen; sen ei-kielellinen ilmaisu mahdollistaa kulttuurirajat ylittävän taiteen opettamisen ja tutkimuksen. Osa valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opetuksesta on vieraskielistä.

Monia valo- tai äänisuunnittelijan osaamisalueita, kuten valon ja äänen suunnittelumetodien ja perustyövälineiden hallintaa, draamallista ajattelua, ryhmätyötaitoja, kykyä hahmottaa esityksen eri osatekijöitä ja kokonaisuutta, innovatiivisuutta tai kykyä luoda, on mahdollista opiskella vain omakohtaisesti harjoitellen tai kokeillen. Useiden opintojaksojen suoritustapa onkin osallistuminen opetukseen. Tämän lisäksi ohjatun, itsenäisen työskentelyn merkitys kasvaa opetuksessa aloitusvuoden jälkeen.

Opintojen arvostelu

Valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman opinnot arvostellaan numeerisella arvosanalla 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 erittäin hyvä, 5 erinomainen tai arvosanalla hyväksytty / hylätty.

Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto, 180 op

Valosuunnittelun suuntautumisvaihtoehto	opintovuosi			op yht.
	I	II	III	
YLEISOPINNOT	4	5	8	17
Opiskelu- ja ammattitieto				6
Opiskeluun perehdyttäminen	2			2
Työelämään perehdyttäminen			1	1
Henkilökohtainen ohjaus	1	1	1	3
Kieli- ja viestintäopinnot				11
Toinen kotimainen kieli		3		3
Englanti			5	5
Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	1	1	1	3
TEORIAOPINNOT	12	7	4	23
Teatterihistoria I, II ja III	2	3	2	7
Suomalaisen teatterin historia	2			2
Musiikkihistoria I	2			2
Taidehistoria I ja II	2		2	4
Johdatus taidefilosofiaan		2		2
Dramaturgia I ja II	4	2		6
PERUSOPINNOT	40	0	0	40
Valosuunnittelu I				14
Johdatus valoon	2			2
Valosuunnittelun tekniset perusteet I	3			3
Värihahmotus ja värijärjestelmät	2			2
Tekstistä ideakuvaksi	2			2
Ideakuvasta tilaksi	3			3
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I	2			2
Äänisuunnittelu I				14
Kuuntelu ja analyysi	2			2
Äänityö I	3			3
Äänitys ja editointi	2			2
Äänellinen ilmaisu	3			3
Äänen estetiikka I- Äänitydyt	4			4
Valo- ja äänisuunnittelun yhteiset perusopinnot				12
Sähköoppi	2			2
Esitysanalyysi	2			2
Ammattituntemus	1			1
Tilaetydi	5			5
Presentaatio	1			1
Taiteellisen ryhmätyön perusteet	1			1
AINEOPINNOT	2	38	42	82
Valosuunnittelu II				34
Klassinen valo		3		3
Valosuunnittelun tekniset perusteet II		3		3
Lavastus valosuunnittelussa		3		3

Taiteellinen ennakkosuunnittelu		6		6
Teatterityö 2: Klassikko		11		11
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely II		3		3
Liikkuva valo I		3		3
Tanssi ja valosuunnittelu		2		2
Valosuunnittelu III				22
Fanfaari			3	3
Valo ja ääni vastaanäyttelijänä			2	2
Digitaalinen luonnostelu			5	5
Valosuunnittelun ja scenografian historia			3	3
Projisointi			3	3
Graafiset ohjelmointiympäristöt			3	3
Liikkuva valo II			3	3
Valo- ja äänisuunnittelun yhteiset aineopinnot				26
Seminaari	2	2	2	6
Ripustus ja työturvallisuus		1		1
Tuotantosunnittelu		1		1
Kolmannen opintovuoden produktio			12	12
Opinnäyteportfolio			6	6
Kypsyysnäyte			0	0
VAPAAVALINTAISET OPINNOT	2	10	6	18
Assisteeraus, 1-10 op				
Esitystutkimuksen perusteet, 3 op				
YHTEENSÄ	60	60	60	180

Teatteritaiteen kandidaatin tutkinto, 180 op

Äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehto	opintovuosi			op yht.
	I	II	III	
YLEISOPINNOT	4	5	8	17
Opiskelu- ja ammattitieto				6
Opiskeluun perehdyttäminen	2			2
Työelämään perehdyttäminen			1	1
Henkilökohtainen ohjaus	1	1	1	3
Kieli- ja viestintäopinnot				11
Toinen kotimainen kieli		3		3
Englanti			5	5
Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	1	1	1	3
TEORIAOPINNOT	12	7	4	23
Teatterihistoria I, II ja III	2	3	2	7
Suomalaisen teatterin historia	2			2
Musiikkihistoria I ja II	2		2	4
Taidehistoria I	2			2
Johdatus taidefilosofiaan		2		2
Dramaturgia I ja II	4	2		6

PERUSOPINNOT	40	0	0	40
Äänisuunnittelu I				14
Kuuntelu ja analyysi	2			2
Äänityö I	3			3
Äänitys ja editointi	2			2
Äänellinen ilmaisu	3			3
Äänen estetiikka I - Äänietydit	4			4
Valosuunnittelu I				14
Johdatus valoon	2			2
Valosuunnittelun tekniset perusteet I	3			3
Värihahmotus ja värijärjestelmät	2			2
Tekstistä ideakuvaksi	2			2
Ideakuvasta tilaksi	3			3
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I	2			2
Valo- ja äänisuunnittelun yhteiset perusopinnot				12
Sähköoppi	2			2
Eesitysanalyysi	2			2
Ammattituntemus	1			1
Tilaetydi	5			5
Presentaatio	1			1
Taiteellisen ryhmätyön perusteet	1			1
AINEOPINNOT	2	40	41	83
Äänisuunnittelu II				36
Äänen perusteet		3		3
Äänistudiotyöskentely		3		3
Äänityö II		5		5
Taiteellinen ennakkosuunnittelu		6		6
Teatterityö 2: Klassikko		11		11
Äänen estetiikka II - Äänisuunnittelun työtavoista		3		3
Akustiset äänilähteet		3		3
Tanssi ja äänisuunnittelu		2		2
Äänisuunnittelu III				21
Fanfaari			3	3
Valo ja ääni vastaanäyttelijänä			2	2
Äänen estetiikka III - Äänellä esittäminen ja esiintyminen			5	5
Musiikkidramaturgia ja teatterimusiikki			3	3
Graafiset ohjelmointiympäristöt			5	5
Musiikin äänitys			3	3
Valo- ja äänisuunnittelun yhteiset aineopinnot				26
Seminaari	2	2	2	6
Ripustus ja työturvallisuus		1		1
Tuotantosunnittelu		1		1
Kolmannen opintovuoden produktio			12	12
Opinnäyteportfolio			6	6
Kypsyysnäyte			0	0

VAPAAVALINTAISET OPINNOT	2	8	7	17
Assisteeraus, 1-10 op				
Esitystutkimuksen perusteet, 3 op				
YHTEENSÄ	60	60	60	180

TEATTERITAITEEN KANDIDAATIN TUTKINTO

YLEISOPINNOT 10-XX00

YLEISOPINNOT	4	5	8	17
OPISKELU- JA AMMATTITieto				6
Opiskeluun perehdyttäminen	2			2
Työelämään perehdyttäminen			1	1
Henkilökohtainen ohjaus	1	1	1	3
KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT				11
Toinen kotimainen kieli		3		3
Englanti			5	5
Tieto- ja viestintätekniikan opinnot	1	1	1	3

Opiskelu- ja ammattitieto 10-XXC00

Opiskeluun perehdyttäminen 10-XXC01

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa paikantaa yliopistolaitoksen, oman koulutusalaansa ja sen opetussuunnitelman. Opiskelija osaa kuvata teatteri- ja tanssitaiteen eri osa-alueita ja hahmottaa oman toimintansa yhteisöllisessä taiteellisessa prosessissa.

Työelämään perehdyttäminen 10-XXC02

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää tarvittavia perustietoja ja taitoja työelämään liittyvissä käytännöissä ja omien työelämävalmiuksiensa kehittämisessä.

Henkilökohtainen ohjaus 05-VXH051, 05-VXH052, 05-VXH053

1 op / vuosi

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa suunnitella omia opintojaan itsenäisesti ja rakentaa tutkinnostaan mielekkään kokonaisuuden. Opiskelija osaa etsiä itsenäisesti tietoa myös muiden koulutusohjelmien ja yliopistojen opetustarjonnasta. Opiskelija osaa arvioida omaa oppimistaan.

Kieli- ja viestintäopinnot 05-XXA000

Toisen kotimaisen kielen suullinen ja kirjallinen taito, ruotsi 05-XXA09

3 op

Osaamistavoitteet

Efter kursen har studenterna sådana muntliga och skriftliga färdigheter i svenska som de behöver i studierna och i yrkeslivet inom det egna fackområdet. Kunskaperna är på den nivå som krävs av offentligt anställda enligt lagen 424/2003 och förordningen 481/2003.

EAPS 1: English for Academic & Professional Skills: Reading, Writing & Spoken Communication XXA16

3 op

Osaamistavoitteet

The aim of the course is for students to activate and develop all-round skills in the academic and professional English of their field and to gain confidence to communicate in situations relevant to their studies and professional life. The intention is that students improve their ability to understand general and academic spoken language, extract information and identify viewpoints discuss academic topics, presenting ideas and opinions read and understand academic texts and extract information write clear and structured texts using the vocabulary of their field communicate more fluently, clearly, spontaneously and accurately take responsibility for their own learning, through active engagement and self-evaluation.

EAPS 2: English for Academic & Professional Skills: Presentation Skills XXA17

2 op

Osaamistavoitteet

The aim of the course is to provide a forum for the discussion of academic & professional topics structured around the giving of presentations by participants. The intention is that students improve their ability to discuss a wide variety of academic & professional topics communicate more fluently, clearly, and spontaneously give professional presentations learn a variety of discussion and presentation skills.

Tieto- ja viestintätekniikan opinnot 05-XXB00

3 op

o-kurssi

TVT 1 – tietotekniikan perusteet, 1. vuosikurssi 1 op

TVT 2 – tietotekniikka presentaatioissa, 2. vuosikurssi 1 op

TVT 3 – tiedon hankinta, arviointi ja käyttö, 3. vuosikurssi 1 op

o-kurssi pidetään Perehdyttäminen-kurssin yhteydessä osana tuutorointia.

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee käyttöluvut ja käyttäjätunnukset Teatterikorkeakoulun ATK-järjestelmiin
- osaa kirjautua koneelle ja käyttää sähköpostia, WebOodia sekä Intraa
- tuntee käyttäjätunnuksiin ja varmuuskopiointiin liittyvät tietoturva-asiat
- tietää perusasiat kirjaston käytöstä ja osaa hankkia kirjastokortin.

TVT 1 – tietotekniikan perusteet 05-XXB01

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- omaa opinnoissa välttämättömät perustaidot tietotekniikasta ja tiedonhankinnasta
- tuntee tietokoneen toimintaperiaatteet
- osaa tietokoneen peruskäytön: hän tietää perusasiat tietoturvan tekniikasta sekä roskapostiin ja viruksiin liittyvät tietoturvakysymykset. Hän tuntee myös erilaiset tallennusvälineet.
- tuntee tärkeimmät toimisto-ohjelmistot (Word, Excel, PowerPoint) ja hallitsee niiden peruskäytön.

Tiedonhaun osalta opiskelija

- hallitsee kirjaston aineistotietokannan peruskäytön
- osaa lukea hakutuloksia ja paikallistaa etsimänsä aineiston
- osaa varata aineistoja ja uusia lainansa.

TVT 2 – tietotekniikka presentaatioissa 05-XXB02

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- omaa perustaidot yleisimpien kuva-, ääni- ja videotiedostojen ja ohjelmien käytöstä
- osaa hyödyntää verkkoa opinnoissa (oppimateriaalit) ja oman ammattitaidon markkinoinnissa
- tuntee tekijänoikeudet verkkoympäristössä ja esityksiä laadittaessa
- osaa äänen ja liikkuvan kuvan käsittelyn perusteet
- tuntee äänen ja kuvan muokkaukseen liittyvät tekijänoikeudelliset säännöt
- osaa hyödyntää sosiaalista mediaa.

TVT 3 – tiedon hankinta, arviointi ja käyttö 05-XXB03

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa käyttää eri tiedonlähteitä monipuolisesti ja tehokkaasti sekä ammatissaan että yliopistotasoisissa oppinnäytteissään
- osaa määritellä tiedontarpeensa ja suunnitella tiedonhaun
- tuntee erilaisia tiedonhakutapoja ja tiedonhankinnan kanavia
- osaa käyttää avointa verkkoa tiedonlähteenä
- osaa arvioida hakutuloksia lähdekritiikin avulla
- tuntee tutkielman tekoon liittyvät tekijänoikeudelliset kysymykset ja viittauskäytännöt.

Teoriaopinnot 10-VXA00

TEORIAOPINNOT	12	7	4	23
Teatterihistoria I, II ja III	2	3	2	7
Suomalaisen teatterin historia	2			2
Musiikkihistoria I ja II	2		2	4
Taidehistoria I ja II	2		2	4
Johdatus taidefilosofiaan		2		2
Dramaturgia I ja II	4	2		6

Teatterihistoria I 05-TEH01

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelijan odotetaan pystyvän

- tunnistamaan realismin erilaisia muotoja ja ilmaisukeinoja draamassa ja teatterissa
- nimeämään realistisen teatteritradition keskeiset kehittäjät ja uudistajat
- erittelemään yhteiskunnallisen ja psykologisen teatterikäsityksen lähtökohtia
- erittelemään realistisen näytelmäkirjallisuuden merkittävimpiä teoksia
- arvioimaan nykyrealismin ilmenemismuotoja ja näkemään niitä suhteessa realismin traditioon.

Teatterihistoria II 05-TEH11

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelijan odotetaan pystyvän

- tunnistamaan teatterillisen teatterin erilaisia muotoja ja ilmaisukeinoja draamassa ja teatterissa eri aikoina
- nimeämään teatterillisen teatterin keskeiset kehittäjät ja uudistajat

- erittelemään teatterillisen teatterikäsitteen lähtökohtia
- erittelemään avoimen draamamuodon merkittävimpiä edustajia
- arvioimaan teatterillisen teatterin nykyisiä ilmenemismuotoja ja näkemään niitä suhteessa perinteeseen.

Teatterihistoria III 05-TEH21

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelijan odotetaan pystyvän

- tunnistamaan erilaisia tapahtumaa ja yhteisön ulottuvuutta korostavia/rituaalinomaisia teatterimuotoja ja niiden ilmaisukeinoja draamassa ja teatterissa eri aikoina
- nimeämään näiden teatteritraditioiden keskeiset kehittäjät ja uudistajat
- erittelemään esitystapahtumaa ja rituaalia korostavan teatterikäsitteen lähtökohtia
- erittelemään rituaalinomaisia keinoja hyödyntävän draaman merkittävimpiä teoksia
- arvioimaan tämän päivän teatterin ilmiötä suhteessa rituaalinomaisen teatterin traditioon.

Suomalaisen teatterin historia 05-TEH50

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelijan odotetaan pystyvän

- tunnistamaan suomalaisen teatterin historiallisia erityispiirteitä suhteessa muun Euroopan teatteriin
- nimeämään suomalaisen teatterihistorian keskeisiä vaikuttajia ja heidän saavutuksiaan
- tunnistamaan erilaisia teatterikäsitteitä ja ideologioita suomalaisen teatterin historiassa
- erittelemään suomalaisen näytelmäkirjallisuuden keskeisiä teoksia

Musiikkihistoria I 05-VXA009

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa erotella eurooppalaisen musiikin eri tyyli- ja aikakausien sävellysmetodeja ja muotoajattelua ja niiden soveltamista 1900-luvun eri taidemuotoja yhdistävissä teoksissa.

Musiikkihistoria II 05-VXA014 (äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehto)

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa erotella 1900- ja 2000-luvun musiikin eri tyyli- ja aikakausien sävellysmetodeja ja muotoajattelua sekä soittimellisia ratkaisuja.

Taidehistoria I 10-VOD001

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tunnistaa taiteen eri tyylikausia, keskeisiä teoksia ja taiteilijoita.

Taidehistoria II 05-VXA015 (valosuunnittelun suuntautumisvaihtoehto)

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa keskustella kuvataiteen traditioista. Hän osaa analysoida kuvataiteen historiallisia vaiheita ja niihin liittyviä teoksia ja taiteilijoita. Hän kykenee hahmottamaan ne osana esittävän taiteen kontekstia.

Johdatus taidefilosofiaan 10-XXD02

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää taiteen ja taidefilosofian peruskysymyksiä taiteen luonteesta ja merkityksestä, taideteoksen esittävydestä, ilmaisusta ja muodosta.

Dramaturgia I 05-VXH001

4 op

Osaamistavoitteet

Dramaturgian perusteet 10-NODV22

2 op

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tunnistaa yleisimmin käytetyt draaman ja dramaturgian peruskäsitteet
- tunnistaa eri aikakausien draaman kaavojen ja ihanteiden soveltamisen mahdollisuudet
- kykenee työskentelemään yhteisellä dramaturgisella käsitte pohjalla eri koulutusohjelmien opiskelijoiden kesken.

Aristoteelinen dramaturgia 10-NODV21

2 op

Opintojakson suoritettuaan opiskelijan odotetaan pystyvän

- määrittelemään aristoteelisen dramaturgian peruskäsitteet
- erittelemään antiikin kreikkalaisen tragedian luonnetta ja maailmankuvaa
- arvioimaan kriittisesti Aristoteleen tragediakäsityksen asemaa kerronnallisesti universaalina mallina.

Dramaturgia II 05-VXH002

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tunnistaa erilaisten draamakäsitteistöjen mukaisia piirteitä eri teoksissa. Lisäksi hän osaa analysoida teoksia ja niiden eroavaisuuksia erilaisten draamakäsitysten pohjalta.

VALO- JA ÄÄNISUUNNITTELUN YHTEISET PERUSOPINNOT 10-VXB00

Valo- ja äänisuunnittelun yhteiset perusopinnot				12
Sähköoppi	2			2
Esitysanalyysi	2			2
Ammattituntemus	1			1
Tilaetydi	5			5
Presentaatio	1			1
Taiteellisen ryhmätyön perusteet	1			1

Sähköoppi 05-VXA006

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa selittää esitystilojen sähkötekniikan ja -turvallisuuden perusteet ja ratkaista itsenäisesti tavallisimmat vahvavirtaverkkoon liittyvät valo- ja äänijärjestelmien vikatilanteet. Opiskelija osaa arvioida sähkönkäytön ympäristövaikutukset ja taloudellisen merkityksen.

Esitysanalyysi 05-VXH004

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida erilaisia esityksiä ja näyttämöteoksia. Hän osaa eritellä näyttämöteosten sisältöä ja toteutusta erityisesti valon, äänen ja tilaratkaisujen näkökulmasta sekä suullisesti että kirjallisesti.

Ammattituntemus 05-VXA011

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida työskentelyn erityispiirteitä esittävän taiteen eri sektoreilla, mm. ammatillisissa teatteriryhmissä, instituutioissa ja vapaissa tuotannoissa.

Tilaetydi 05-VXH009

5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa määritellä tilalähtöistä teosajattelua sekä tulkita omaa suhdettaan tilaan. Hän löytää erityisesti valon ja äänen mahdollisuudet tilalähtöisessä työskentelyssä.

Presentaatio 05-VXL008

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa esitellä visuaaliset ja äänelliset ideansa yleisölle ja keskustella niistä.

Taiteellisen ryhmätyön perusteet 10-ODV01

1 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija kykenee työryhmälähtöiseen työskentelyyn.

VALO- JA ÄÄNISUUNNITTELUN YHTEISET AINEOPINNOT 10-VXC00

Valo- ja äänisuunnittelun yhteiset aineopinnot				26
Seminaari	2	2	2	6
Ripustus ja työturvallisuus		1		1
Tuotantosuunnittelu		1		1
Kolmannen opintovuoden produktio			12	12
Opinnäyteportfolio			6	6
Kypsyysnäyte			0	0

Seminaari 05-VXA001, 05-VXA002, 05-VXA003

2 op / opintovuosi

Osaamistavoitteet

Opiskelija kehittää taiteellista ajatteluaan erittelemällä omaa ja muiden taiteellista työtä. Opiskelija osaa esitellä eri välinein omaa oppimistaan ja taiteellista työtään sekä kehittää keskustelu- ja argumentaatiotaitojaan osallistumalla aktiivisesti keskusteluun.

Ripustus ja työturvallisuus 05-VXV012

1 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee viihdeteollisuuden ripustamiseen, nostovälineisiin, nostoapuvälineisiin, nostotarvikkeisiin ja korkealla työskentelyyn liittyvää lainsäädäntöä ja käytäntöjä. Opiskelija osaa valita, tarkastaa ja käyttää oikeita nostoapuvälineitä erilaisissa nostotapahtumissa. Opiskelija tunnistaa vaaralliset tekniikat ja välineet. Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa turvallisen nostotapahtuman.

Tuotantosuunnittelu 05-VXH010

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa valo- ja äänisuunnittelijan työssä välttämättömiä tuotannollisia perustaitoja ja laatia keskeisiä kirjallisia dokumentteja.

Kolmannen opintovuoden produktio 05-VXX001

12 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tehdä itsenäisen taiteellisen työn valo- tai äänisuunnittelijana. Hän osaa kehittää välineen hallintaa, ilmaisua ja omia työtapojaan. Produktiotyössä hän rakentaa käsitystään eri ammattiryhmien tehtävistä ja toiminnasta sekä kehittää ryhmätyötaitojaan suunnittelu-, harjoitus- ja esitystilanteissa.

Opetusteatterin henkilökunta neuvottelee ja sopii sekä tuotannolliset että tekniset ratkaisut taiteellisen työryhmän kanssa. Henkilökunta valvoo produktion turvallista valmistumista sekä avustaa ja opastaa produktion kaikkien osa-alueiden toteutuksessa. Tuotantoluokitus B.

Kandidaatin tutkinnon opinnäyteportfolio 05-VXÖ001

6 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tehdä portfolioon, jossa esittelee monipuolisesti taiteellisia opintojaan ja töitään valo- tai äänisuunnittelijana.

Kandidaatin tutkinnon kypsyysnäyte 05-VXÖ002

Ennen kandidaatin tutkinnon opinnäytteen hyväksymistä opiskelijan on suoritettava kirjallinen kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen aihepiiriin sekä suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kun opiskelija on osoittanut suomen tai ruotsin kielen taidon kandidaatin tutkintoa varten, hänen ei tarvitse osoittaa sitä enää maisterin tutkintoa varten.

Katso tarkempi kuvaus ja ohjeet TeaKin verkkosivuilta.

VALO- JA ÄÄNISUUNNITTELUN VAPAAVALINTAISET OPINNOT 05-VXV000

Osaamistavoitteet

Opiskelija perehtyy omalle taiteilijanlaadulleen läheisiin aiheisiin ja syventää näin taiteilijakoulutuksen tietojaan ja taitojaan.

Valosuunnittelun opiskelija voi liittää valo- ja äänisuunnittelun koulutusohjelman kandidaattiopintoihin vähintään 18 opintopisteen verran vapaavalintaisia opintoja, äänisuunnittelun opiskelija puolestaan vähintään 17 opintopisteen verran vapaavalintaisia opintoja. Opiskelija koostaa vapaavalintaiset opintonsa valo- ja äänisuunnittelun laitoksen, muiden Teatterikorkeakoulun yksiköiden tai kotimaisten korkeakoulujen opintojaksoista tai Teatterikorkeakoulun yhteisistä opinnoista. Vapaavalintaisiin opintoihin liitettävistä opintojaksoista sovitaan hops-keskustelussa oman hops-vastaavan kanssa.

Esimerkkivaihtoehtoja vapaavalintaisiksi opinnoiksi:

Assisteeraus 10-VZH003

1 - 10 op

Osaamistavoitteet

Opiskelija laajentaa kokemustaan valo- tai äänisuunnittelijan työstä ja taiteesta työskentelemällä ammattituotannossa suunnittelijan assistenttina tai opetusassistenttina laitoksella. Opiskelija osaa suorittaa itsenäisesti suunnittelijan tai kurssin pääopettajan hänelle määrittelemiä tehtäviä.

Assisteerauksesta, siihen liittyvistä vaatimuksista ja käytännöistä sekä sen raportoinnista on kerrottu lisää erillisessä assisteerausohjeessa VÄSin verkkosivuilla.

Esitystutkimuksen perusteet 10-XXD01

30p

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee esitystutkimuksen (performance studies) keskeisiä käsitteitä ja kysymyksenasetteluita: mitä ovat esitystutkimus, esitys, rituaali, leikki tai peli, performatiivisuus, esittäminen, esitysprosessi sekä globaalit esitykset. Opiskelija ymmärtää miten hän voi esitystutkimuksen avulla luovasti tarkastella erilaisia elämänilmiöitä ja esitykseen liittyviä kysymyksiä. Käytännön harjoitteissa opiskelija on oppinut työskentelemään yhteisissä taiteellisissa prosesseissa eri koulutusohjelmien opiskelijoiden kanssa.

VALOSUUNNITTELU

Valosuunnittelu I				14
Johdatus valoon	2			2
Valosuunnittelun tekniset perusteet I	3			3
Värihahmotus ja värijärjestelmät	2			2
Tekstistä ideakuvaksi	2			2
Ideakuvasta tilaksi	3			3
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I	2			2

VALOSUUNNITTELU I 05-VXL000

Osaamistavoitteet

Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija osaa havainnoida ja eritellä valaistuksen osatekijöitä sekä rakentaa ja käyttää valojärjestelmää. Opiskelija osaa kuljettaa suunnitteluprosessin tekstistä ideakuvien, pienoismallin ja teknisen piirtämisen kautta valosuunnitelmaksi.

Myös äänisuunnittelun suuntautumisvaihtoehtoon sisältyy ensimmäisenä opintovuonna Valosuunnittelu I, 14 opintopisteen kokonaisuus.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Johdatus valoon 05-VXL001

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa havainnoida ja eritellä valaistuksen osatekijöitä, valon vaikutusta ympäristöön ja valon käyttäytymistä pienoismallityöskentelyn ja "esineatterin" avulla. Opiskelija osaa tunnistaa valon laatuja ja keskustella valosta.

Valosuunnittelun tekniset perusteet I 05-VXL002

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tunnistaa teatterivalokaluston ja valonheitintyyppit sekä valon suuntien vaikutuksen henkilön valaisemisessa. Opiskelija osaa rakentaa valojärjestelmän, käyttää valokalustoa ja ainakin yhtä ohjelmoitavaa valopöytää.

Värihahmotus ja värijärjestelmät 05-VXL004

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää keskeisten värin teoreetikoiden, kuten Goethen ja Albersin ajatuksia, valon värioppia, osaa havainnoida ja tulkita värejä ja niiden vuorovaikutusta.

Opiskelija osaa tunnistaa pintavärin ja värillisen valon yhteisvaikutuksen.

Tekstistä ideakuvaksi 05-VXL005 2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa purkaa tekstin, hakea referenssimateriaalia ja muuntaa sen teoksen visuaaliseksi maailmaksi ja toiminnallisiksi ideoiksi. Opiskelija osaa esitellä ideansa ja tavoitteensa työryhmälle.

Ideakuvasta tilaksi 05-VXL006

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa rakentaa pienoismallin mittakaavaan. Opiskelija osaa tutkia kokeilujen ja havaintojen avulla näyttämötilan suunnittelun lainalaisuuksia ja huomioida esityksen toiminnallisia ja valaistuksellisia mahdollisuuksia.

Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely I 05-VXL007

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tutkia valoa pienoismallin avulla, valita oikeat valonheittimet ja niiden sijoittelun graafisesti, piirtää käsin valokartan ja tuottaa muut tarvittavat suunnitteludokumentit.

VALOSUUNNITTELU II 05-VXM000

AINEOPINNOT				
Valosuunnittelu II				34
Klassinen valo		3		3
Valosuunnittelun tekniset perusteet II		3		3
Lavastus valosuunnittelussa		3		3
Taiteellinen ennakkosuunnittelu		6		6
Teatterityö 2: Klassikko		11		11
Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely II		3		3
Liikkuva valo I		3		3
Tanssi ja valosuunnittelu		2		2

Osaamistavoitteet

Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija osaa tunnistaa dramaturgisia rakenteita ja kehittää dramaturgista ajatteluaan sekä luoda sitä kautta draamallisen visuaalisen rakenteen ja omaa näkemystään. Opiskelija osaa soveltaa opiskeltuja valosuunnittelun tekniikoita käytännön suunnittelutyössä itsenäisesti ja turvallisesti. Opiskelija osaa rakentaa ammatti-identiteettiä valosuunnittelijana.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Klassinen valo 05-VXM003

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida klassisen puheteatterin valosuunnittelun erityispiirteitä, hallitsee McCandless -metodin ja sovelluksia siitä, ja kykenee kriittiseen arviointiin metodien käytön vaikutuksista suunnitteluprosessiin ja lopputulokseen.

Valosuunnittelun tekniset perusteet II 05-VXM001

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa löytää ja kokeilla erilaisia valon ilmiöitä ja valonlähteitä. Opiskelija osaa hyödyntää tekniikoita historiallisten teatterivalojen tehokeinoista arkiympäristön valaistuksen kautta uusimpaan teknologiaan.

Lavastus valosuunnittelussa 05-VXM002

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kokeilla ja soveltaa materiaaleja ja pintakäsittelytekniikoita valolla muokattavan tilailluusion luomiseksi.

Taiteellinen ennakkosuunnittelu 10-ODV02

6 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hahmottaa esityksen osatekijöitä ja taiteellista kokonaisuutta sekä osaa toteuttaa kollektiivisen suunnitteluprosessin. Opiskelija osaa kommunikoida valosuunnittelijana taiteellisessa työryhmässä teoksen sisällöistä ja niihin liittyvistä ratkaisuista eri alueiden edustajien kanssa.

Teatterityö 2: Klassikko 10-NOVS45

11 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa aiemmin hankkimiaan taitoja käytännön ennakkosuunnittelussa. Opintojakson jälkeen opiskelija osaa suunnitella, rakentaa, ajaa ja purkaa valot pienimuotoiseen esitykseen näyttämölle. Opiskelija kykenee rakentamaan kaikkien työryhmässä olevien kanssa yhteisen näkemyksen, jossa esityksen kokonaisuuteen liittyvät ratkaisut ovat realistisesti toteutettavissa ja tukevat tulkintaa. Opetusteatterin henkilökunta neuvottelee ja sopii sekä tuotannolliset että tekniset ratkaisut taiteellisen työryhmän kanssa. Henkilökunta valvoo produktion turvallista valmistumista sekä avustaa ja opastaa produktion kaikkien osa-alueiden toteutuksessa. Tuotantoluokitus C.

Valosuunnittelijan ennakkotyöskentely II 05-VXN009

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää tarkoituksenmukaista tietokoneohjelmaa valosuunnittelun työkaluna.

Liikkuva valo I 05-VXN004

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa ohjelmoinnin peruseräatteen ja osaa eritellä liikkuvien valonheittimien ominaisuuksia ja niiden käyttötarkoituksia.

Tanssi ja valosuunnittelu 10-TXV01

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen valosuunnittelija osaa nähdä ja kokea valon myös esiintyjän näkökulmasta. Hän osaa työskennellä yhteistyössä tanssin opiskelijoiden kanssa ja kykenee kommunikoimaan paremmin valon sisällöistä ja merkityksistä teoksen osana.

VALOSUUNNITTELU III 05-VXN000

Valosuunnittelu III				22
Fanfaari			3	3
Valo ja ääni vastaanäyttelijänä			2	2
Digitaalinen luonnostelu			5	5
Valosuunnittelun ja skenografian historia			3	3
Projisointi			3	3
Graafiset ohjelmointiympäristöt			3	3
Liikkuva valo II			3	3

Osaamistavoitteet

Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija hallitsee valosuunnitteluun liittyvien ilmaisullisten ja teknisten osa-alueiden perusteet jatkaakseen opintojaan maisteritasolla.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Fanfaari 05-VXN008

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa artikuloida ja kommunikoida omalla välineellään esiintymistilanteessa. Opiskelija osaa soveltaa työskentelyssä aiemmin opittuja taitoja sekä esityksen yhteisen valmistamisen lainalaisuuksia.

Valo ja ääni vastaanäyttelijänä 05-VXN011

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa paremmin kommunikoida äänisuunnittelijan, ohjaajan ja näyttelijän kanssa harjoitustilanteessa. Opiskelija osaa tunnistaa ja eritellä erilaisten muutosten (esiintyjä, valo, ääni) vaikutuksia kohtauksessa tai sen osissa. Lisäksi opiskelija osaa käyttää ryhmätöytäitojaan sekä tietoaan eri osa-alueiden ilmaisukeinoista.

Digitaalinen luonnostelu 05-VXM011

5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tuottaa käyttökelpoisia valo- ja tilaluonnoksia 3D-mallinnusohjelmalla.

Valosuunnittelun ja skenografian historia 05-VXM008

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee valosuunnittelun ja skenografian historiaa ja kehitystä.

Projisointi 05-VXN003

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa kuvaprojisointiin liittyvää teoriaa ja käytäntöä sekä erilaisia projisoinnissa käytettäviä tekniikoita. Opiskelija tuntee projisoinnin historiaa näyttämötaiteessa, osaa perinteisiä dianmaalaustekniikoita, osaa valmistaa tietokoneavusteisesti kuvamateriaalia, tuntee videoprojisoinnin perusteet ja tekniikat sekä osaa suunnitella ja toteuttaa projisointeja tilaan.

Graafiset ohjelmointiympäristöt 05-VXN007

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa Max/MSP ja Jitter –ohjelmointia siten, että hänellä on edellytykset ohjelmointiympäristön itsenäiseen opiskeluun ja käyttöön.

Liikkuva valo II 05-VXN004

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida liikkuvan valon estetiikkaa ja ohjelmoida liikkuvia valoja.

ÄÄNISUUNNITTELU

Ensimmäisenä opintovuonna opiskelija perehtyy sekä valo- että ääni-ilmaisuun. Opiskelija tutustuu esittävien taiteiden eri osa-alueisiin, tarinan kertomisen perusteisiin, tilan ja ajan hahmottamiseen, valon ja äänen ominaisuuksiin sekä käyttöön esittävisissä taiteissa. Perusolettamus on, että opintonsa aloittavalla teatteritaiteen ylioppilaalla ei välttämättä ole ammatillista kokemusta tai koulutusta.

Pidempikestoiset, omaehtoista työskentelyä vaativat Äänen estetiikka -jaksot alkavat jo ensimmäisenä vuonna Äänietydeillä ja laajenevat ja kohdentuvat tarkemmin, opiskelijoiden henkilökohtaisten tarpeiden mukaan seuraavina vuosina.

Toisena opintovuonna opiskelija keskittyy joko valo- tai äänisuunnitteluun. Opinnoissa keskeistä on teatteriesityksen valmistamisprosessin oppiminen ja ennen kaikkea taiteellisen työryhmän jäsenenä toimiminen. Opiskelija kehittää ryhmätyötaitojaan ja oppii käyttämään erilaisia äänisuunnittelijan apuvälineitä omien ideoidensa ja näkemystensä välittämiseksi muulle taiteelliselle työryhmälle.

Kolmannen vuoden keskeisenä aiheena on äänellä esiintyminen ja esittäminen.

Pääsisältönä ovat kandidaatin opintojen opinnäyte, portfolio ja produktio, jossa toteutetaan kokonainen teos yhteistyössä muiden laitosten kanssa sekä Äänen estetiikka III, jonka aikana tutkitaan ja syvennetään ääni-ilmaisun eri alueita.

Kandidaattiopinnoissa kolmena ensimmäisenä opintovuonna opiskellaan valmiin aikataulun mukaisesti. Maisteriopintojen neljännen ja viidennen opintovuoden opinnot etenevät opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja aikataulun mukaan.

Neljäntenä ja viidentenä opintovuonna äänisuunnittelun opiskelijalla on laajemmin kuin kandidaattiopinnoissa mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin, kokeiluihin ja erikoistumiseen. Äänen estetiikka IV keskittyy äänitaiteen tuntemuksen syventämiseen ja oman äänellisen ajattelun laajentamiseen. Äänen estetiikka V rakentuu opiskelijan itsensä määrittelemästä tutkimus- ja toteutusjaksosta.

ÄÄNISUUNNITTELU I 05-VXR000

Äänisuunnittelu I				14
Kuuntelu ja analyysi	2			2
Äänityö I	3			3
Äänitys ja editointi	2			2
Äänellinen ilmaisu	3			3
Äänen estetiikka I-Äänietydit	4			4

Osaamistavoitteet

Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija osaa eritellä ääntä ilmiönä sekä kehittää auditiivista havainnointikykyään ja ajatteluaan. Opiskelija osaa arvioida ääntä dramaturgisena välineenä ja eritellä äänisuunnittelun perusteita. Hän hallitsee perustiedot audiolaitteista ja osaa käyttää yksinkertaisia järjestelmiä.

Myös valosuunnittelun suuntautumisvaihtoon sisältyy ensimmäisenä opintovuonna Äänisuunnittelu I, 14 opintopisteen kokonaisuus.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Kuuntelu ja analyysi 05-VXR001

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa arvioida ääniympäristöä, äänellisen ilmaisun eri osa-alueita ja erotella kuulemaansa.

Äänityö I 05-VXR003

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa äänenkäsittelyn perusteet. Hän hallitsee alan käsitteitä ja tunnistaa yleisimmät sähköiset äänilähteet, erilaiset muokkavälineet sekä äänentoistojärjestelmät. Opiskelija osaa käyttää yksinkertaista laitteistoa sekä soveltaa tietojaan käytännön tilanteissa. Opiskelija osaa tuottaa ja tulkita yksinkertaisten äänijärjestelmien lohkokaavioita.

Äänitys ja editointi 05-VXR004

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää erilaisia tallennusmahdollisuuksia niin kiinteällä kuin liikuteltavalla kalustolla, erilaisia mikrofoni- ja tallennemuotoja sekä tehdä äänittämiseen liittyvää ennakkotyötä. Opiskelija osaa käyttää yksinkertaista työasemaa.

Äänellinen ilmaisu 05-VXR005

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kokeilla ja tuottaa erilaisia jännitteitä ja tunnelmia äänen ja musiikin avulla.

Äänen estetiikka I - Äänietydit 05-VXR006

5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tunnistaa ja soveltaa äänidramaturgisia lähestymistapoja suhteessa vaihteleviin äänellisen ilmaisun muotoihin.

ÄÄNISUUNNITTELU II 05-VXS000

AINEOPINNOT				
Äänisuunnittelu II				36
Äänen perusteet		3		3
Äänistudiotyöskentely		3		3
Äänityö II		5		5
Taiteellinen ennakkosuunnittelu		6		6
Teatterityö 2: Klassikko		11		11
Äänen estetiikka II - Äänisuunnittelun työtavoista		3		3
Akustiset äänilähteet		3		3
Tanssi ja äänisuunnittelu		2		2

Osaamistavoitteet

Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija osaa suunnitella ja hallita pienimuotoisia äänikokonaisuuksia. Opiskelija osaa tunnistaa dramaturgisia rakenteita ja kehittää ajatteluaan sekä muokata äänellistä kokonaisuutta ja omaa näkemystään. Opiskelija osaa työskennellä itsenäisesti ja ammattimaisesti.

Äänisuunnittelu II -opintokokonaisuus koostuu seuraavista opintojaksoista:

Äänen perusteet 05-VXR002

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kuvata äänen fyysisiä perusominaisuuksia ja siihen liittyviä lainalaisuuksia. Opiskelija tunnistaa korvan ja kuuloaistin fysiologisia ominaisuuksia ja niiden vaurioita sekä kuulemiseen ja havaitsemiseen vaikuttavia psykologisia seikkoja. Opiskelija osaa käyttää alan peruskäsitteistöä.

Äänistudiotyöskentely 05-VXS002

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää äänistudiota ja soveltaa erilaisia työskentelytapoja studioolosuhteissa. Hän osaa käyttää erilaisia studiomikrofoneja, äänipöytää, yleisimpiä prosessointilaitteita ja tallentimia sekä digitaalista äänityöasemaa.

Äänityö II 05-VXS001

5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää nykyaikaisia ohjelmistoja ja laitteita äänen tuottamisen ja muokkaamisen välineinä sekä yhdistää niistä esitystilanteen vaatimia erilaisia ja monipuolisia kokonaisuuksia. Opiskelija osaa sovittaa tuottamansa materiaalin esityksen tilalliseen kokonaisuuteen.

Taiteellinen ennakkosuunnittelu 10-ODV02

6 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hahmottaa esityksen osatekijöitä ja taiteellista kokonaisuutta sekä osaa toteuttaa kollektiivisen suunnitteluprosessin. Opiskelija osaa kommunikoida äänisuunnittelijana taiteellisessa työryhmässä teoksen sisällöistä ja niihin liittyvistä ratkaisuista eri alueiden edustajien kanssa.

Teatterityö 2: Klassikko 10-NOVS45

11 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa aiemmin hankkimiaan taitoja käytännön ennakkosuunnittelussa. Opintojakson jälkeen opiskelija osaa toteuttaa pienimuotoisen äänisuunnitelman näyttämölle. Opiskelija

kykenee rakentamaan kaikkien työryhmässä olevien kanssa yhteisen näkemyksen, jossa esityksen kokonaisuuteen liittyvät ratkaisut ovat realistisesti toteutettavissa ja tukevat tulkintaa. Opetusteatterin henkilökunta neuvottelee ja sopii sekä tuotannolliset että tekniset ratkaisut taiteellisen työryhmän kanssa. Henkilökunta valvoo produktion turvallista valmistumista sekä avustaa ja opastaa produktion kaikkien osa-alueiden toteutuksessa. Tuotantoluokitus C.

Äänen estetiikka II - Äänisuunnittelun työtavoista 05-VXS016

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida ja kehittää taiteellisessa työryhmässä työskentelyä, äänisuunnittelutyötään ja työtapojaan.

Akustiset äänilähteet 05-VXS012

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa soveltaa instrumenttiakustiikan perusteita ja akustisen äänenmuodostuksen periaatteita esityskäyttöön sopivien instrumenttien valmistamiseen.

Tanssi ja äänisuunnittelu 10-TXV02

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tunnistaa ääntä ja liikettä yhdistäviä elementtejä sekä soveltaa omaa äänisuunnitteluaan tanssilliseen ilmaisuun. Hän osaa ottaa huomioon äänen merkityksen esiintyjän näkökulmasta.

ÄÄNISUUNNITTELU III 05-VXT000

Äänisuunnittelu III				21
Fanfaari			3	3
Valo ja ääni vastaanäyttelijänä			2	2
Äänen estetiikka III - Äänellä esittäminen ja esiintyminen			5	5
Musiikkidramaturgia ja teatterimusiikki			3	3
Graafiset ohjelmointiympäristöt			5	5
Musiikin äänitys			3	3

Osaamistavoitteet

Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija osaa kehittää omakohtaista työskentelyään ja soveltaa tietämystään eri työskentelymetodeista ja välineistä sekä niiden käytöstä luovassa työskentelyssä ja esittämisessä.

Opintokokonaisuus koostuu seuraavista kursseista:

Fanfaari 05-VXN008

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa artikuloida ja kommunikoida omalla välineellään esiintymistilanteessa. Opiskelija osaa soveltaa työskentelyssä aiemmin opittuja taitoja sekä esityksen yhteisen valmistamisen lainalaisuuksia.

Äänen estetiikka III - Äänellä esittäminen ja esiintyminen 05-VXT003

5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa tutkia erilaisia ääni-ilmaisumahdollisuuksia ja -välineitä sekä soveltaa niitä omaan esiintymiseensä ja esityskokonaisuuden suunnitteluun nykykontekstissa.

Musiikkidramaturgia ja teatterimusiikki 05-VXT002

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hyödyntää tietojaan musiikin käytöstä sekä soveltaa niitä esittävien taiteiden yhteydessä.

Valo ja ääni vastaanäyttelijänä 05-VXN011

2 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa kommunikoida valosuunnittelijan, ohjaajan ja näyttelijän kanssa harjoitustilanteessa. Opiskelija osaa tunnistaa ja eritellä erilaisten muutosten (esiintyjä, valo, ääni) vaikutuksia kohtauksessa tai sen osissa. Lisäksi opiskelija osaa käyttää ryhmätaitojaan sekä tietoaan eri osa-alueiden ilmaisukeinoista.

Graafiset ohjelmointiympäristöt 05-VXN007

5 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa Max/MSP ja Jitter -ohjelmointia siten, että hänellä on edellytykset ohjelmointiympäristön itsenäiseen opiskeluun ja käyttöön.

Musiikin äänitys 05-VXT005

3 op

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa käyttää erilaisia tapoja äänittää akustisen ja sähköisen kokoonpanon soittoa. Lisäksi opiskelija osaa arvioida tilan, käytössä olevan kaluston ja muiden tekijöiden tuottamat edellytykset ja rajoitukset.